

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФАРМАКОЕКОНОМІКИ

**ФАРМАКОЕКОНОМІКА В УКРАЇНІ:
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Матеріали X науково-практичної конференції
(Харків, 21 травня 2018 року)

Харків
Видавництво НФаУ
2018

ISSN 2520-615X (Print)
УДК:615.1/2:33(075.8)

Редакційна колегія:

Головний редактор: проф. *А. А. Котвіцька*

Заступник головного редактора: проф. *Л. В. Яковлєва*

Відповідальні секретарі: ас., канд. фарм.наук *Н. О. Матяшова, ас. Бердник О.Г.*

Члени редакційної ради: проф. *А. Л. Загайко*, проф. *Н. В. Бездітко*,
доц. *О. О. Герасимова*, доц. *О. В. Ткачова*,

Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 608 від 11 жовтня 2017 р.

Фармакоекономіка в Україні: стан та перспективи розвитку : матеріали X наук.- практ. конф., м. Харків, 21 травня 2018 р. / редкол. : А. А. Котвіцька та ін. – Х. : Вид-во НФаУ, 2018. – 274 с.

У збірнику опубліковані матеріали X науково-практичної конференції «Фармакоекономіка в Україні: стан та перспективи розвитку», в яких наведені результати фармакоекономічних та фармакоепідеміологічних досліджень, аналізу якості фармакотерапії захворювань в закладах охорони здоров'я України, роль інформаційних технологій в забезпеченні якості фармацевтичної допомоги, результати впровадження формулярної системи та медичних стандартів в Україні, аналізу фармакотерапевтичних груп на українському фармацевтичному ринку, розглянуті методичні підходи до підготовки провізорів та лікарів, управлінські аспекти діяльності фармацевтичної галузі, наведені результати фармакологічних досліджень нових лікарських препаратів.

Видання розраховане на широке коло наукових та практичних працівників у галузі фармації та медицини.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

Матеріали подаються мовою оригіналу

ISSN 2520-615X (Print)
УДК:615.1/2:33(075.8)

Національний фармацевтичний університет, 2018

РЕЗУЛЬТАТИ ПОШУКОВИХ ФАРМАКОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З ВСТАНОВЛЕННЯ ОПТИМАЛЬНОГО СКЛАДУ ТА ЕФЕКТИВНОЇ ДОЗИ ЕКСТРАКТУ БРУНЬОК ТОПОЛІ ЧОРНОЇ

Бондар А.І.¹, Губарь С.М.¹, Цубанова Н.А.¹, Безчаснюк О.М.¹, Ткаченко О.В.¹,

Георгіяню В.А.¹, Вишневський І.А.²

¹Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

²ТОВ «ДКП «Фармацевтична фабрика», м. Житомир, Україна

labcq@nuph.edu.ua

Вступ. Тополя чорна (*Populus nigra L.*) відноситься до родини вербових (*Salicaceae*), є перспективним джерелом природних біологічних активних речовин (БАР). Науково підтверджені протизапальні, антиалергічні, сечогінні, бактерицидні, антисептичні та болезаспокійливі властивості бруньок тополі чорної. У якості об'єктів дослідження в даній роботі використовували лікарську рослинну сировину (ЛРС) – бруньки тополі чорної (БТЧ), виробництва ТОВ «Сумифітофармація», а також 70 % та 96% спиртові екстракти бруньок тополі чорної.

Мета. Проведення досліджень з розробки технології одержання екстрактів БТЧ, стандартизація та визначення оптимальних параметрів технологічного процесу екстракції, які забезпечують максимальний вихід БАР та фармакологічну активність препарату; проведення скринінгових досліджень з пошуку оптимального об'єкту на основі екстрактів БТЧ, встановлення ефективної дози екстрактів БТЧ за протизапальною дією та дослідження закономірностей зв'язку «кількісний склад – біологічна активність».

Методи досліджень. Рідкі екстракти одержували методом перколяції, який полягає в екстрагуванні БАР з ЛРС шляхом її промивання повільним і безперервним потоком екстрагенту. Визначення кількісного вмісту екстрактивних речовин у сировині та отриманих екстрактів проводили за фармакопейною методикою. Кількісне визначення БАР, характерних для ЛРС тополі чорної бруньок, – суми флавоноїдів (у перерахунку на лютеолін) та суми гідроксико-

ричних кислот (у перерахунку на кофейну кислоту), – які перейшли у екстракти, проводили спектрофотометричним методом. Для вивчення протизапальної активності екстрактів БТЧ була використана модель карагенінового набряку стопи у щурів, який відтворювали шляхом субплантарного введення під апоневроз задньої кінцівки 0,1 мл 1% розчину карагеніну.

Результати досліджень. За результатами проведених досліджень встановлено, що при використанні у якості екстрагенту 70% спирту, кількість екстрактивних речовин та суми гідроксикоричних кислот, що перейшли у екстракт, відносно їх загального вмісту у сировині, більше на 5% та 14% відповідно по відношенню до цих показників, отриманих для екстрагенту 96% спирт. Але сума флавоноїдів у спиртових екстрактах на основі 96 % спирту більше на 10% по відношенню до цього показника, отриманого для екстрагенту – 70% спирту. З аналізу динаміки витягів речовин, видно, що у першій злив екстракту переходить 70-80% речовин, у другий злив екстракту – від 10 до 25% речовин, у третій – близько 5%. Ці дані свідчать, що для технологічного процесу необхідно використання 1-го, або 1-го та 2-го зливів. Для збільшення абсолютного вмісту БАР раціонально змінювати режими екстракції (час настоювання, швидкість витікання екстрагенту, температуру), а не кількість зливів екстракту.

Протизапальна активність екстракту БТЧ на основі 96 % спирту у дозах 1 мл/кг та 5 мл/кг достовірно перевищує дію відомого препарату з протизапальною дією диклофенака натрію у дозі 8 мг/кг у першу та другу години експерименту. Включення у процес запалення простагландинів змінює динаміку протизапальної дії екстракту та препарату порівняння. Починаючи з 3 години експерименту диклофенак натрію, переважає антиексудативну активність екстракту.

Висновки. На моделі гострого карагенінового запалення встановлено, що більш виражена протизапальна дія притаманна 96% спиртовому екстракту БТЧ, у порівнянні із 70% спиртовим екстрактом БТЧ, що, вірогідно, обумовлюється збільшенням флавоноїдної складової в 96% спиртовому екстракті БТЧ.

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК

Adonkina V. Iu.....	162	Журавель І. О.....	119
Alrifi Mosa.....	152	Завгородній О. О.....	25
Altaleh Abd El Kader.....	153	Закорко Д. В.....	141, 231
Gerasymova O. O.....	153, 155	Зайченко Г. В.....	204
Gurieva I. G.....	159	Зеленська О.Ф.....	29
Kobets M. N.....	157	Зупанець І. А.....	31, 33, 35, 84, 86
Kobets Yu. N.....	157	Зупанець К.О.....	42
Manova M.....	158	Исроилов Хикматулло.....	72
Mitkov J.....	158	Ірицяк С. А.....	24
Mitkova Z.....	158, 242	Калько Е. А.....	195
Mohsin Ahmed Mohamed.....	155	Каримова М. М.....	37
Ozofiofor C.....	159	Карімова М. М.....	69
Petrova G.....	158	Кисличенко В. С.....	38
Rashid Carrar O. R.....	160	Кієнко Л. С.....	41
Tkachova O. V.....	152, 160	Коваленко Є. М.....	211
Tolochko V. M.....	162	Колодезна Т.Ю.....	42
Filipitsova O. V.....	157	Костюченко Т. Л.....	45
Аббуд Али.....	7	Корган Л. А.....	44
Абдукодиров Достонбек.....	124	Котвіцька А.А.....	46
Андрєєва О. О.....	31, 33	Котлярів С. І.....	48
Астанин Д. И.....	126	Котлярова В. Г.....	49
Ахадхон Нуриддинов.....	16	Кошова О. Ю.....	18, 51, 53
Бабешко М. А.....	3	Красько М. П.....	9
Баєва О. І.....	5	Кравченко І. В.....	55
Бездітко Н. В.....	7, 8, 144, 146, 148, 164, 180	Кривой І. І.....	113
Безчаснюк О.М.....	14	Крикун В. В.....	57
Безугла Н. П.....	35	Кубасова Г. В.....	99, 101
Бердник О. Г.....	27, 57, 63, 120, 148, 149	Кубарева І. В.....	59
Білай І. М.....	9	Кузнецова О. В.....	113
Біленький Г. З.....	10	Куриленко Ю. Є.....	90
Бондар А.І.....	14	Кутненко Т. Г.....	27, 55, 128
Богдан Н. С.....	97	Куцоконь А. М.....	61
Бондарева І. В.....	12	Лар'яновська Ю. Б.....	51
Братішко Ю. С.....	99, 101	Лісовий В. М.....	180
Верейтинова В. П.....	25	Літвінова О. В.....	65
Вишневський І.А.....	14	Лиходій Я. П.....	63
Владимирова І. М.....	136	Макаренко О. В.....	10, 67, 69, 77
Георгіяц В.А.....	14	Мала Ж. В.....	70
Герасимова О. О.....	144, 146, 148, 172	Малініна Н. Г.....	187
Герасимова О. А.....	16	Матвєєва О. В.....	94
Геруш О. В.....	18	Матяшова Н. О.....	75, 148
Гладкова О.В.....	19	Матяшова Н. А.....	72, 74
Горілий І. В.....	22	Малишевська Ю. Є.....	94
Горкуша Н. О.....	116	Малоштан Л. М.....	135
Гращенкова С. А.....	18, 53, 117	Магушак М. Р.....	97
Гриценко В. І.....	41	Машейко А. М.....	77
Губарь С.М.....	14	Медяник А. В.....	187
Денисова Д. Є.....	23	Мельник О.Ю.....	59
Дереза О. С.....	24	Місюрьова С. В.....	79
Деримедвідь Л. В.....	25	Мищенко О. Я.....	82, 195
Джабраїлов Орхан.....	74	Міщенко О. Я.....	81, 204, 211
Дильбарханова Ж. Р.....	126	Михайленко О. О.....	135
Доброва В.Є.....	42	Мусієнко Н. М.....	103
Дранчук Ю. П.....	27	Набока Ю. М.....	84, 86
Дудлей М. А.....	94	Нагальченко Е. А.....	88
Дурманова М. И.....	126	Немченко А. С.....	90
Дядюра К. В.....	12	Нікітін С. В.....	53
Євлаш В. В.....	53	Новосел О. М.....	38
Єрмоленко Т. І.....	180	Ногачевська Г. В.....	92
Ерьомін О. П.....	53	Овчаренко А. Є.....	219